¨oæß†ÿÀÿæf Aœÿ Ï æœÿþæœÿZÿÀÿ A$æSþ H A$ ¨Àÿ `ÿæÁÿœÿæ

ସ୍ୱପ୍ନେଶ୍ୱର ବାୟା

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କର ପରିକଳ୍ପିତ 'ଗ୍ରାମ ସ୍ୱରାଜ' ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁ ଏକ 'ଜନରାଜ୍ୟ' । ଗାଁର ସମ୍ବଳ ଯଥା- ଜମି, ଜଙ୍ଗଲ, ଜଳଭଣ୍ଡାର, ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ବୃତ୍ତି ଯଥା- କୃଷି, ଗ୍ରାମ୍ୟ କାରିଗରୀ, କ୍ଷେତ ଶ୍ରମିକ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଆଖିରେ ରଖି ଗାଁ ଲୋକେ ଏକାଠି ବସି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ ଆଲୋଚନା କରିବେ, ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ । ଏଥିରେ ବାହାର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ରହିବ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ ପରେ ଦେଶରେ ସଂଘୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଓ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ସରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା । ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରରେ କି ପ୍ରକାର ସରକାର ରହିବେ ତା'ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା ନାହିଁ । କେବଳ ସମ୍ବିଧାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଲା- 'The state shall take steps to organise village Panchayats and endow them with such powers and authority as may be necessary to enable them to function as units of self Government.' ଏହିପରି ଭାବରେ 'ଗ୍ରାମ ସ୍ୱରାଜ' ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ରୂପ ନେଲା । ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ନିଜର ପ୍ରଶାସନିକ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରର ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ବହୁ ପରୀକ୍ଷା ଓ ଆଲୋଚନା ପରେ ୧୯୬୧ ମସିହାରେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ ତ୍ରିସ୍ତରୀୟ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଗଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ, ମଧ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ରୂପେ ଅଭିହିତ କରାଗଲା ।

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦେଶର ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ବଳ ଯଥା- ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଜଳସଂପଦ, ଜଙ୍ଗଲ ଇତ୍ୟାଦି ପରିଚାଳନା କଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଟିକସ ବସାଇବା ପରିସର ଓ ଆୟ ପନ୍ଥା ବ୍ୟାପକ । କର୍ପୋରେସନ ଟ୍ୟାକ୍ସ, ଆୟକର, କଷ୍ଟମ ଓ ଏକ୍ସାଇଜ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରୁ ଲାଭ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ଆୟର ପରିମାଣ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ । ସେହିପରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେଲଟ୍ୟାକ୍ସ, ଭୂମିକର, ପ୍ରମୋଦ ଟ୍ୟାକ୍ସ, ଅବକାରୀ ଆୟ, ଜଳକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଫିସ୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂତ୍ରରୁ ଆୟ କରିଥାଆନ୍ତି । ତଥାପି ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଦାନ ଓ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରିଥାଆନ୍ତି । ତ୍ରିସ୍ତରୀୟ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଟିକସ ଓ ଅଣଟିକସ ଆଦାୟ କରିବା କ୍ଷମତା ଅଛି । ମାତ୍ର ତା'ର ପରିମାଣ ନଗଣ୍ୟ - ପ୍ରାୟ ୦.୬% ।

ତେଣୁ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟତଃ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଆନ୍ତି । ୧୯୯୩ ମସିହାରେ ସମ୍ବିଧାନର ୭୩ତମ ସଂଶୋଧନ କରାଗଲା । ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ସ୍ୱୀକୃତି ମିଳିଲା । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୫ ବର୍ଷ ବ୍ୟବଧାନରେ ନିର୍ବାଚନ କରାଯିବ । ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷ ନହେବା ପୂର୍ବରୁ ସରକାର ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ଓ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୨୯ଟି ବିଷୟ ଯଥା- କୃଷି, ସମବାୟ, ଜଳସେଚନ, ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଶିଶୁ ଓ ମହିଳା ବିକାଶ, ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ କଲ୍ୟାଣ ଇତ୍ୟାଦି ତ୍ରିସ୍ତରୀୟ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ । ପ୍ରତି ୫ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥକମିଶନ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ସୁପାରିଶମାନ କରିବେ । ଏହିପରି ଅନେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ୭୩ତମ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନରେ ରହିଲା ।

ସମ୍ବିଧାନର ୭୩ତମ ସଂଶୋଧନ ସହ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଇନ – 'ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପଞ୍ଚାୟତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଅଧିନିୟମ' ୧୯୯୬ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଆଦିବାସୀଙ୍କର ଜୀବନ ଜୀବିକାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କେତୋଟି ବିଷୟ ଉପରେ ଗ୍ରାମସଭାକୁ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଅଧିକାର ଦିଆଗଲା ।

- ଲଘୁବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ମାଲିକାନା
- ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ସମୂହକୁ ଅନୁମୋଦନ
- ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ଗ୍ରାମସଭାଠାରୁ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ
- କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସ୍ରୋତଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା
- ଲଘୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିଚାଳନା
- ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ବିକ୍ରି ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- ଆଦିବାସୀ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- ଗ୍ରାମ ହାଟର ପରିଚାଳନା
- ଆଦିବାସୀଙ୍କୁ ଋଣ ଦେବା ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସଂସ୍ଥା ଓ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ମାତ୍ର ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉତ୍ତୋଳନ କଲେ, ଖଣି ଖନନ ଯୋଗୁଁ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଜଳସ୍ରୋତ ଲୋପ ପାଇଲେ ଲୋକଙ୍କୁ ବିକଳ୍ପ ଜୀବିକା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମସଭାକୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥରୁ ମିଳୁଥିବା ଲାଭାଂଶରୁ ଶତକଡ଼ା କିଛି ଭାଗ ଦେବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଆଇନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।

୨୦୦୩ ମସିହାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୧୧ଟି ବିଭାଗର ୨୧ଟି ବିଷୟ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଗର ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ, ବ୍ଲକ୍‌ସ୍ତରୀୟ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ କର୍ମଚାରୀ ଯଥାକ୍ରମେ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ, ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଓ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ପାଖରେ ଉତ୍ତର ଦାୟୀ ରହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଗର ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଓ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ସ୍ତରରେ ଆଲୋଚନା କରି ଅନୁମୋଦନ କରାଇବେ । ମାତ୍ର ଦରମା ନିଜ ବିଭାଗରୁ ପାଇବେ । ନିଜ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହି ବିଭାଗୀୟ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରିବେ । ସଂକ୍ଷେପରେ କହିଲେ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଓ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରିବାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

କ୍ଷମତାର ସୀମିତ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ସେବା ପ୍ରଦାନରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ, ଶ୍ରମଜୀବୀଙ୍କୁ ଶ୍ରମଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତି, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାଧ୍ୟମରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି, ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଓ ମୋ' କୁଡ଼ିଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଗ୍ରାମ୍ୟରାସ୍ତା ବିଶେଷକରି କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ, ପୋଖରୀ, ବନ୍ଧ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉନ୍ନତିକରଣ, ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ ଗୃହ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭତ୍ତା, ସବ୍‌ସିଡ଼ିଯୁକ୍ତ ଚାଉଳ ଯୋଗାଣ, ଆଦିବାସୀ / ହରିଜନ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଷ୍ଟାଇପେଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ ଓ ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ ଓ ପରିଚାଳନା, ଗ୍ରାମ୍ୟ କାରିଗରମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କୁଶଳତା ବୃଦ୍ଧି, ଲଘୁବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିଚାଳନା, ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ବେଳେ ରିଲିଫ୍ ପ୍ରଦାନ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ତଥା ନିଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ବେତନ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ କେଉଁ ସୂତ୍ରରୁ ପାଇଥାଆନ୍ତି, ଅର୍ଥ ମିଳିବାରେ କିପ୍ରକାର ଅସୁବିଧା ଥାଏ, ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗରେ କିପ୍ରକାର ଅସୁବିଧା ଥାଏ ଓ ଉପରୋକ୍ତ ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କିପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ୟକ୍ ସୂଚନା ଦେବା ଉଚିତ ଅଟେ ।

ଅର୍ଥ ବା ପାଣ୍ଠି ମିଳୁଥିବା ମୁଖ୍ୟ ସୂତ୍ର ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା –

୧. କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଦାନ

୨. କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କର ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ମିଳୁଥିବା ଗ୍ରାଣ୍ଟ

୩. ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଦାନ

୪. ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ମିଳୁଥିବା ଗ୍ରାଣ୍ଟ

୫.	ନିଜସ୍ୱ ଆୟ

୬.	ଋଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୧୧ ମାସର ରିପୋର୍ଟରୁ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କେତେ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ତା'ର ସୂଚନା ନିମ୍ନପ୍ରକାରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱରୋଜଗାର ଯୋଜନା, ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ – ୭୨୯ କୋଟି ଟଙ୍କା
- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ରୋଜଗାର ଯୋଜନା (ଏମ୍.ଜି.ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ.) –୧୨୬୪ କୋଟି ଟଙ୍କା (କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଯୋଜନାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରାୟ ୭୫% ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିଥାଆନ୍ତି)
- କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ୧୦୦% ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରାଯାଉଥିବା ପଛୁଆ ଅଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ଯୋଜନା (ବି.ଆର୍.ଜି.ଏଫ୍.) – ୪୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କା
- ଦ୍ୱାଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଗ୍ରାଣ୍ଟ – ୧୫୭ କୋଟି ଟଙ୍କା
- ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଗ୍ରାଣ୍ଟ – ୫୭ କୋଟି ଟଙ୍କା
- ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ମୋ' କୁଡ଼ିଆ, କ୍ଲଷ୍ଟର ହାଉସ, ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ରୋଡ଼, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାମୀଣ ଯୋଜନା – ୪୯୩ କୋଟି ଟଙ୍କା
- ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ – ୧୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା
- ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରାଣ୍ଟ – ୨୭ କୋଟି ଟଙ୍କା

ମୋଟ – ୩୨୭୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ମିଳୁଥିବା ଅର୍ଥ ପରିମାଣ ୨୬୨୬ କୋଟି ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ୬୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂତ୍ରରୁ ମିଳିଅଛି । ଆନୁପାତିକ ଭାବରେ ଦେଖିଲେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଦାନ ୮୦% ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଦାନ ୨୦% । ଜାନୁଆରୀ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୬୧% ଭାଗ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିବାର ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଦାନ ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଦାନ ମିଳୁଅଛି ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ୨୦୧୦–୧୧ ବର୍ଷର ସମୁଦାୟ ୩୨୭୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ୨୦୦୯–୧୦ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ ବଳକା ରହି ଯାଇଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ୮୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ସମୁଦାୟ ଅର୍ଥର ୨୫% ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ବଳକା ଅର୍ଥ ।

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ / ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଦେଲାବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଥାଆନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ମିଳୁଥିବା ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତ ଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୧୫% ବା ୨୦%ରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ରାଶି ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ ରହିଗଲେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଅନୁଦାନ ଆନୁପାତିକ ଭାବରେ କାଟି ଦିଆଯାଏ । ପୂର୍ବବର୍ଷର ବଳକା ଅର୍ଥ ଓ ଚଳିତବର୍ଷର ପ୍ରଥମ କିସ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ ନହେଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ କିସ୍ତି ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ପରି ପଛୁଆ ରାଜ୍ୟରେ ଯାହା କିଛି ଅର୍ଥ ରାଶି କେନ୍ଦ୍ରରୁ ମିଳୁଛି, ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ବିନିଯୋଗ କରିବାରେ ଆଶାନୁରୂପ ତତ୍ପରତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁନାହାନ୍ତି । ଅନୁଦାନ ମିଳିବା ପରେ କେଉଁ ଜାଗାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେବ ତାହା ନିରୂପଣ କରିବାରେ ବାଦବିବାଦ ଲାଗି ବିଳମ୍ବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ । କିଏ କାମ କରାଇବ ସେଥିପାଇଁ ମତାନ୍ତର ଘଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥାଏ ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯଥା– ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଘର, ସେଚକୂପ, ପୋଖରୀ ଉନ୍ନୟନ, ଗାଁ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦି କାମର ମାପ ଓ ଚେକମାପ ପାଇଁ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଅଭାବ ଓ ସମୟର ଅଭାବ ଥାଏ । ମଷ୍ଟର ରୋଲ ତିଆରି କରିବା ଓ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ମଜୁରୀ ଦେବାରେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ସମୟ ଲାଗିଥାଏ । ଏହିପରି ସମସ୍ୟା ଭିତରେ ଅର୍ଥରାଶି ବିନିଯୋଗରେ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ ।

ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରିଲେ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଅର୍ଥ ଦାବୀ ଓ ଅର୍ଥ ମିଳିବା ସୁଗମ ହେବ । ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇପାରିବ ।

କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥ କମିଶନ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ଓ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ଅନୁଦାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ସୁଖର କଥା ରାଜ୍ୟର ଜିଲ୍ଲା

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା, ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ କରାଯାଇ ଅଛି । ପାମିସ୍, ପ୍ରିୟା, ବେତନ ଇତ୍ୟାଦି ସଫ୍ଟୱେର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ଦୈନିକ ଆକାଉଣ୍ଟ ପରିଚାଳନା କରାଯାଉଅଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥାଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରକୁ ପ୍ରସାରିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଆସୁଥିବା ଅର୍ଥ ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରକୁ କିପରି ପଠାଯାଉଅଛି ଓ ଅର୍ଥ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ କମ୍ପଟ୍ରୋଲର ଜେନେରାଲ ଦେଶର ସବୁ ପଞ୍ଚାୟତ ପାଇଁ ସମାନ ଫର୍ମାଟରେ କ୍ୟାସ ବହି ଲେଖିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପ କେତେବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ସବୁ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଆଧାରରେ ପରିଚାଳିତ ହେବ ।

ହିତାଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ବ୍ୟାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍‌ଲାଇନ ପୈଠ କରାଯାଇପାରିବ । ନଗଦ ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ପାସ୍ ବୁକ୍‌ରେ ଟଙ୍କା ଜମା ଦେବାପାଇଁ କେତେକ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ସାରିଲାଣି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥାଶୀଘ୍ର ସବୁ ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତକୁ ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ । ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନାରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଆସିଲେ ଅର୍ଥ ବାଟମାରଣା, ଅର୍ଥ ତୋଷରପାତ ବନ୍ଦ ହୋଇପାରିବ ।

ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କଲାବେଳେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ନିଜସ୍ୱ ଆୟ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ବାର୍ଷିକ ଯେତେ ବ୍ୟୟ କରାଯାଏ ତା'ର ୦.୬ ଭାଗ ନିଜସ୍ୱ ଆୟ ଅଟେ । ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ମୁଖ୍ୟ ଆୟ ପୋଖରୀ ଓ ହାଟ । ପ୍ରାୟ ୬୦,୦୦୦ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ପୋଖରୀ, କଟା ଓ ବନ୍ଧରୁ ଆୟ ନଗଣ୍ୟ ଅଟେ । ସମସ୍ତ ବଡ଼ହାଟ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବଜାର କମିଟି ଅଧୀନକୁ ଚାଲିଯାଇଅଛି । ଲୋକମାନେ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ହାଟକୁ ଆଣିଲେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଫିସ୍ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ । ଲୋକମାନେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବଜାରରୁ (ମଣ୍ଡିରୁ) ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ କିଣିଲେ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଶଗଡ଼ ବା ଟ୍ରକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିନିଷ) ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବଜାର କମିଟି କିଣିବା ଲୋକଠାରୁ କିଣିଲେ ଟ୍ୟାକ୍ସ / ଫିସ୍ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ । ମାତ୍ର ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବଜାର କମିଟି ଗାଁ ହାଟକୁ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଆସୁଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରୁ ଟ୍ୟାକ୍ସ / ଫିସ୍ ଆଦାୟ କରିଥାଆନ୍ତି । ତୃତୀୟ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଗାଁର ହାଟ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତକୁ ଓ ପ୍ରକୃତ ମଣ୍ଡିଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବଜାର କମିଟିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ସୁପାରିଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାହାଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ନିୟମ ୧୯୬୪ର ସଂଶୋଧନ କରି ଟିକସ ଆଦାୟ କ୍ଷମତା ସରଳିକରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଗାଁମାନଙ୍କରେ ଗଢ଼ି ଉଠୁଥିବା ଶିଳ୍ପ ଓ ଉଦ୍ୟୋଗ ଉପରେ ଟ୍ୟାକ୍ସ ବସାଇବା କ୍ଷମତା ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତକୁ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହିପରି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ନିଜସ୍ୱ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଓ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ସମନ୍ୱିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେଲେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ନିଜସ୍ୱ ଆୟ ଅନ୍ତତଃ ବାର୍ଷିକ ୨୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସମ୍ଭବ ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ବଳ ହେଲା ଲଘୁବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ । ଗ୍ରାମସଭା ଲଘୁବନଜାତର ମାଲିକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ଓ ବାଉଁଶ ବ୍ୟବସାୟ ଜାତୀୟକରଣ କରାଯାଇ ସରକାରଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଛି । କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳାଳି ଓ ବାଉଁଶ କଟାଳି ଲାଭାଂଶ ପାଇବା ପାଇଁ ହକ୍‌ଦାର । ଗ୍ରାମସଭା ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନେ ଲାଭାଂଶ କିପରି ପାଇପାରିବେ, ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଲଘୁବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ଓ ବୈଷୟିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ବଳ ଓ ଲଘୁବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିଚାଳନା କରାଗଲେ, ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଆଧାରିତ ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଗଲେ ଓ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ରାଜ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିକାଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି କରାଗଲେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅର୍ଥରାଶି ଲୋକଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତି ଓ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ସଫଳ ଭାବରେ ବିନିଯୋଗ ହେବ । ଏଥିନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ଉପଗତ ।

ମୈତ୍ରୀ ବିହାର
ଭୁବନେଶ୍ୱର